

Posudek oponenta práce

HLAVÍN, Ondřej. *Postoje zaměstnavatelů ke starším pracovníkům*. Praha, 2023. 84 s., 4 přílohy. Diplomová práce (Mgr.). Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, Katedra andragogiky a personálního řízení. Vedoucí práce: PhDr. Renata Kocianová, Ph.D.

1. Obsah a struktura práce

Posuzovaná diplomová práce má celkový rozsah 84 stran a je rozdělena do šesti samostatných kapitol, Úvodu a Závěru.

Práce je přehledně a logicky strukturována a formálně velmi dobře členěna. Autor v Úvodu práce představuje tematické kapitoly, včetně klíčových zdrojů, ze kterých čerpal. Chybí zde však informace o šesté kapitole „Diskuse“.

Svým obsahem a zaměřením práce plně odpovídá odborné profilaci katedry. V teoretickém rámci práce se autor v prvních třech kapitolách věnuje problematice starších pracovníků na trhu práce, jejich charakteristice z mnoha úhlů pohledu, včetně představení WAI (konceptu pracovních schopností) a kontextům zaměstnávání pracovníků 55+ v pěti oblastech, které jsou posléze analyzovány v empirickém šetření. Čtvrtá kapitola je věnována postojům zaměstnavatelů ke starším pracovníkům. Vyústěním celého textu je autorovo kvalitativní šetření realizované na vzorku pěti velkých výrobních organizací v Jihočeském kraji.

Práce obsahuje čtyři přílohy (s. 85–89), jmenovitě Vstupní dotazník, Scénář polostrukturovaného rozhovoru, Kartu k rozhovoru a Informovaný souhlas.

2. Odborná úroveň

Cíl práce i cíl empirického šetření jsou v Úvodu práce explicitně formulovány a v Závěru shrnuty. Teoretický rámec je obstojně zakotvený ve zdrojích, navazuje na dosavadní stav řešené problematiky a svojí strukturou vede ke stanovenému cíli. Autor důsledně uvádí zdroje přejatých úvah, myšlenek, názorů, a to zejména formou parafrází, jen minimálně užívá přímé citace. Rozpracovává aktuální problematiku zaměstnávání starších pracovníků, kteří spadají do rizikové skupiny ohrožené ztrátou zaměstnání, či zaměstnatelnosti na trhu práce. V současné společnosti, která očekává vysoký pracovní výkon a pružnou adaptaci na nové technologické a organizační postupy, je postoj vedoucích pracovníků vůči starším pracovníkům často předpojatý, s projevy diskriminace či ageismu.

Kvalitativní šetření je postaveno na rozhovorech s vedoucími pracovníky personálních oddělení pěti velkých organizací v Jihočeském kraji. Rozhovory proběhly podle vhodně zvoleného schématu, použité otázky byly v plné shodě s pěti dílčími výzkumnými otázkami. Analýza získaných výpovědí je přímočará, ve výstupech šetření však informačně ochuzená o transkripce vybraných odpovědí, na druhou stranu funkčně uspořádaná pomocí definovaných dimenzí k jednotlivým charakteristikám. Ačkoliv rozhovory přinesly zajímavé výstupy k postojům zaměstnavatelů ke starším pracovníkům, přesto velikost vzorku čítající pět organizací hodnotím jako hlavní limit šetření. Autor prokázal schopnost vyjádřit se k výsledkům šetření v kapitolách věnovaných Diskusi a Závěru.

3. Práce s literaturou

Soupis bibliografických citací obsahuje prameny v českém a anglickém jazyce. Vysoký počet použitých zdrojů dokazuje autorovo zaujetí řešenou problematikou a pestrost výběru vypovídá o jeho erudici. Autor v celém textu prokazuje svoji schopnost korektně s prameny pracovat. V textu je jen málo přímých citací, převládají parafráze využitých zdrojů, které jsou citlivě provázány s autorovými myšlenkami.

Za nedostatek považuji neuvedení tří autorů z páté kapitoly v Soupisu bibliografických citací, a to na s. 41 Reichel (2009), na s. 44 Miovský (2006) a Švaříček a kol. (2007).

Výhrady mám také k formátu ISBN u většiny zahraničních pramenů – často chybí spojovníky, či v odkazu je uvedeno jen doi (vhodnější by bylo použít odkaz na příslušný web).

4. Grafické zpracování

Z hlediska grafického zpracování práce splňuje nároky na ni kladné. Je vypracována důsledně, přehledně, úprava stránek i nadpisů je kvalitní.

5. Jazyková úroveň

Posuzovaná diplomová práce je napsána na vysoké stylistické úrovni, autor výborně formuluje své myšlenky a adekvátně pracuje s odbornými pojmy. Byla provedena důkladná jazyková korektura.

6. Podněty k rozpravě

- Co podle autora nejvíce ovlivňuje názory zaměstnavatelů a jejich postoje ke starším pracovníkům?
- Jakými argumenty by se autor práce snažil přesvědčit vrcholový management organizací o tom, že koncept age managementu je užitečný, a že by měli uplatňovat strategický přístup k zaměstnávání starších pracovníků?

7. Závěrečné hodnocení práce

Ocenění si zaslouží zejména výběr aktuálního, diskutovaného tématu zaměstnávání osob starších 55 let a snaha o jeho obohacení o postoje českých zaměstnavatelů ke strategickému přístupu k zaměstnávání starších pracovníků v rámci kvalitativního šetření. Je zřejmé, že autor se v dané problematice dobře orientuje. Limitem práce je realizace šetření pouze v pěti velkých výrobních organizacích a chybějící transkripce odpovědí oslovených vedoucích personálních oddělení. Společně s výše uvedenými výhradami u práce s literaturou předloženou diplomovou práci doporučuji k obhajobě a navrhuji klasifikaci *velmi dobře*.

V Praze dne 17. ledna 2023

PhDr. Olga Běhouková, Ph.D.